пушт Beshalach

Exodus 13:17-17:16

- ּכִי קרוֹב הַוֹּא כִי וּ אָמַר אֱלֹהֹים פֶּן־יִנַּחֶם הַעָּם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׂבוּ מַצְרָיִמָה:
- ויָה' בשלח פּרִעה אַרדיקעם ולא־נחם אַראָה פּרעה ויָה' פּשׁלח פּרעה אַרדיקעם ולא־נחם אַראָר פּלשׁתים 17 Now when Pharaoh let the people go, God did not lead them by way of the land of the Philistines, although it was nearer; for God said, "The people may have a change of heart when they see war, and return to Egypt."
 - בני־ישראל מארץ מצרים:
 - 18 So God led the people round about, by way of the וַיַּלַב אֱלֹהִים | אֶת־הִעְם דֶּרֶךְ הַמּּדְבָּר יִם־סֵוּף וַחֲמַשִּים עְלָוּ wilderness at the Sea of Reeds. Now the Israelites went up armed* out of the land of Egypt.
- אַת־בְּנִי אַת־בְּנִי And Moses took with him the bones of Joseph, who ישׂרָאֵל לָאמֹר פָקֹד יִפִקד אֵלהִים אַתְלֵם וְהַעַלִיתַם אַת־עַצִמֹתַי מֹזֵה
 - had exacted an oath from the children of Israel, saying, "God will be sure to take notice of you: then you shall carry up my bones from here with

 - בקצה הַמִּדְבָּר: בַּאֲלָם בִּקצה הַמַּדְבָּר: 20 They set out from Succoth, and encamped at Etham, at the edge of the wilderness.
 - בִּעְמִוּד אֲשׁ לְהָאִיר לָהָם לָלֶכֶת יוֹמָם וַלִיְלָה:
 - went before them in a pillar of cloud by day, הוהי 21 ניהוֹה הֹלַךְּ לְנִיתְם יוֹמֶם בְּעִמִּוּד עָנן לְנְחֹתְם הַתְּרֶךְ וְלְיָלָה to guide them along the way, and in a pillar of fire by night, to give them light, that they might travel day and night.

 - ימיש עמוד האָש לִילָה לְפְנֵי הַעָם: 22 The pillar of cloud by day and the pillar of fire by night did not depart from before the people.

14

- :אמֹר אַל־מֹשָׂה לַאמֹר זיִדְבֶּר יְהוֹה אֵל־מֹשָׂה לַאמֹר said to Moses:
- וּבֶין הַיָם לִפְנֵי בְּעַל צְפֹּן נִכְחְוֹ תַחֲנָוּ עַל־הַיָם:
- ב הבוֹל אַל־בנִי יִשׁרָאל וַיָשׁבוּ וַיְחַנוֹּ לפנִי פִי הַחִילת בֵּין מְנָהַל 2 Tell the Israelites to turn back and encamp before Pi-hahiroth, between Migdol and the sea, before Baal-zephon; you shall encamp facing it, by the
- : וַאָמֵר פַרִעה לִבנִי יִשׂרָאֵל נָבַכִים הַם בַּאָרֵץ סגָר עַלֵיהֵם הַמִּדְבַּר:
 - Pharaoh will say of the Israelites, "They are astray in the land; the wilderness has closed in on them."
- וחזַקתי אַת־לַב־פַּרִעה וַרָדַף אַחַרִיהַם וֹאַכַבַּדָה בַּפַרִעה וּבַכַל־חִילוֹ וַיָּדְעָוּ מִצְרַיִם כִּי־אָנֶי יְהֹוָה וַיַּעֲשׁוּ־כַן:
- 4 Then I will stiffen Pharaoh's heart and he will pursue them, that I may gain glory through Pharaoh and all his host; and the Egyptians shall know that I am הוהי. And they did so.
- וַיַּנֵּדְ לְמַלֶּךָ מַצְּלִיָם כֵּי בַרָח הָעָם וַיַּהַפַּּךְ לְבַּב פַּרִעָה וַעַבְדִיוֹ אַל־הַעָם וַיִּאמַרוֹ מַה־זָאת עַשִּׁינוּ כִּי־שַׁלָּחְנוּ אַת־יִשׂרָאֵל מֵעַבְדֵנוּ:
- When the king of Egypt was told that the people had fled, Pharaoh and his courtiers had a change of heart about the people and said, "What is this we have done, releasing Israel from our service?"
- ינָאָמָר אָת־רָכְבֵּוֹ וְאֶת־עָמִוֹ לְקְח עְמִוֹ: 6 He ordered* his chariot and took his force with him;

- in all of them. the rest of the chariots of Egypt, with officers*
- Israelites were departing defiantly,* and he gave chase to the Israelites. As the אָלוֹבָלָב פּרָעָהָ מֶלֶךְ מִגְלִיִם בֹּיִלְהָ בַּיִּרָ מִשְׁרָבָּ בַּרָנִים אָלָבְ בַּרָנְעָ מֶלֶבְ בַּרָנְי
- Pi-hahiroth, before Baal-zephon. warriors overtook them encamped by the sea, near chariot horses of Pharaoh, his riders, and his
- frightened, the Israelites cried out to 7777. of the Egyptians advancing upon them. Greatly
- wilderness? What have you done to us, taking us in Egypt that you brought us to die in the
- Egyptians, for it is better for us to serve the Egyptians than to die in the wilderness'?" saying, 'Let us be, and we will serve the
- today you will never see again. work for you today; for the Egyptians whom you see by, and witness the deliverance which vill will
- יהוָה יַלְּהֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּהְרִשׁוּן: און איוון איוון אין ייהוֹה יַלָּהֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּהְרִשׁוּן:
- Me? Tell the Israelites to go forward.
- that they go in after them; and I will gain glory may march into the sea on dry ground. over the sea and split it, so that the Israelites
- chariots, and his riders. through Pharaoh and all his warriors, his

glory through Pharaoh, his chariots, and his

front of them and took up a place behind them, them; and the pillar of cloud shifted from in the Israelite army, now moved and followed behind The messenger of God, who had been going ahead of Tre messenger of God, who had been going ahead of

- וּבֹלֹג גֹחֻבֹאָץ גָגֹאֹגם בֹּגַב בַעַּב:
- قَالُمُكِ يَقَالُهُمْ يَالِيَدِكُمْ مُكِافِرُ لِأَلْبَائِكِ كِوْلًا تُحْمُرُ لِأَقْلَا: the Egyptians gave chase to them, and all the egyptians gave chase to them, and all the
- אַנוֹנגּנוְּם וֹגְּגְלאַנְ עֹאָב וֹגְּאַלֵלוּ דֹלִגְּגִּמְלִאָלְ אַבְגַּנְנִנִי: אסי יוהפה ine Israelites caught sight אסידישניים וְהַהָּלָה הַלְּרֶיִישִׁ בְּנִיִּישִׁ בְּנִיִּישִׁ בְּנִיִּישׁ
- במבבר מעביאע אמיית לנו להוציאנו ממצרים: Mast t for want of graves. "Was it for want of graves" אָל־מֹשֶה הֲמָבָלִי אֵין־קבָרִים בְמִצְלִיִם לָקוּוְתָּנוּ לָמָוּת
- וֹלֹאַלֹבַבַ אַעַבַעֹּאַבַיִם כֹּגְ מַנְדַ עָרָנְ אַבַבַּאַעַבעּאַנִים עַעַעַוּנוּ בּעִבַבַּב: י בלאיןה הדָלִר אֲשֶׂר הַבַּרְנִּר אֵלֶיךְ בְמִצְרָבִים לֵאמֹר חֲדָל מִמֶנּר בוֹ בּלֵאר הַ הַבָּרְנִי אַלֶיךְ בְמִצְרָבִים לֵאמֹר חֲדָל מִמֶנּרּ בּמִצְירִם בְאמֹר חֲדָל מִמֶנּרּ
- לְּבְאָעַנִּם אַנְדַ אַדַ־עּוֹלָם: אַשֶּׁר־יַּעֲשֶׂה לָכֶם הַיַּוֹם כִּיּ אֲשֶּׁר רְאִיּתֶם אָת־מִצְלִיִם הַּלֹּא תֹסָפוּ אל דוקישל אל התיקלה און אל איר יועה אל דוקישל אל התיקלה און אל התיקלה און אל התיקלה און אל התישל אל התישלות יהלה

- ללגגוּמְלאָג לעוֹנִג עַנִּם בּוּלמַנִי: mrs ruoy hold out sand you flil up your tod and hold out your sarm mrs with the hold out your sammer it gives it gives it.
- بخذر عندر خندخا بخفنه،: Sayptisans so יולאני הולגי מחזיק אָת־לָב מִצְלִים וָגִבְאוּ אַחֶבַינִה מְאַבְּלָה מְאַבָּלָה בְּפָּרְשָׁלַ
- אף בקרקי בפרלקי בפרלה הבקרשיות 18 בפרלה ורפלושיות 18 בי ינידער בלה ביראגי יהוה בהפרדי בפרלה ברכבו ורפלושיו:
- ניסג עקיד הגעון מפְנִיהָם נִיְעָלִד מַאַחָרִיהַם:

- in the sight of the elders of Israel. it, and the people will drink." And Moses did so Horeb. Strike the rock and water will issue from
- not?", saying, "Is "In present among us or not?" the Israelites quarreled and because they tried
- א נִילִא עֲמִלֶּלְן נִילָּלָחֶם עִם־יִשֹׁרָאֶל בַּרְפִירָם: א Amalek came and fought with Israel at Rephidim.
- will station myself on the top of the hill, with the rod of $\operatorname{\mbox{God}}$ in my hand." and go out and do battle with Amalek. Tomorrow I
- top of the hill. Amalek, while Moses, Aaron, and Hur went up to the
- Amalek prevailed. prevailed; but whenever he let down his hand, II Then, whenever Moses held up his hand, Israel ווְקְלָה בְּשֶׁלֶה יָדֶרִי נְנְבֶרִי נִשְׂרָאֲלִ וְבָאֲשֶׂר יָנֶיוֹ יָדֶרֹ וִתְּלָאַ
- thus his hands remained steady until the sun set. and Hur, one on each side, supported his hands; and put it under him and he sat on it, while Aaron
- אַר יַפְּרָי אָניע אָרי עָמָלָ אָרי עָמָל אָרי עָל אָרי עָמָל אָרי עָמָל אָרי עָמָל אָרי עָמָל אָרי עָמָל אָר עָבְיי עָל אָרי עָמָל אָר עָבְיי עָל אָר עָבְיי עָל אָר עָבְיי עָבְיי עָל אָר עָבְיי עָל אָר עָבְיי עָבְי עָבְיי עָבְי
- Amalek from under heaven!" Joshua: I will utterly blot out the memory of document as a reminder, and read it aloud to
- ages." !' 7777 will be at war with Amalek throughout the

- עמוני מים ושותה העם ניעש בן משה לעיני וקני ישראל: ie zesuding there before you on the rock at א בולגי עלה" לפַנֶּיךְ שָׁם ו קלי עלה" לפַנֶּיך שָׁם ו קלי אור ווא ז
- אַנריִהוֹה לאמר הַיַּשׁ יִהוָה בְּקרִבָּנִי אִם־אָיִן: סבומלים מקה הקרביה את Meribah, pecause האים והיאל ועל ומקד התראל ועל ומקד התראל ועל המה המקרה את ההואל העל המה המהואל המ
- אֹנִכֹּג נֹגִּּכְ מַּלְ-נִאְתְּ נַזִּלְּלְנִ וַעֹּמָנִ נַאַּבְנֵגִים דֹּגָנִגִּי: Thick some troops* for us, "Pick some troops* for us," פ וֹלְאַמֶר מֹשֶּׁה אֶל־יְהוֹשְׁעָ בְּחָרַ־לָנִי אֲנָשֹנִים וָצֶא הַלָּחָם בַּעָמִלָּךְ מִחָּרַ
- וֹעוּג מַלְוּ נִאָּת עַזִּלֹמַע: איה אוth and fought with and follower to Joshua did as Moses told him and fought with
- וֹעַוּר נַּנְּמְכָּוּ בְּיֶּבְיֵּנְ מִזְּיִב אַמִּרָ וְמִזְּיֵב אַעְרָ וְיִבְּיָּג יְבָּיִּג אֲמִוּנְב מַבָּבָּ រ្តៃរ៉ូវ៉េរ៉ ឯភ្នំភិ ៗគិនរំ រស់ប៉ែរ របស់គិនរំ រំរឹងរ របស់ ១ភ្នំរី១ ប៉ុស្តែរ ប្រ Bar Woses, yeuqs &tew yesaλ): so tyey took s stone
- כִּי־מִּחָה אָמִחָה אָת־זָכֶר עֲמַלֵּק מִתְּחַת הַשָּׁמִים: asid to Moses, "Inscribe this in a "ד וַלֹּאמֶר יְתֹוֹה אֶל־מֹשֶׂה כִּלְבָּר וַלִּיבּר לַבְּלֶבֶר וְשִׂים בִאָוֹנֶי יְהִרֹשָׁ
- ti bəman bna ratla na tliud səsoM bnA كَا الْرِدِا طَالِمَا وَالْمِرَامِ الرَامِرَةِ الرَامِةِ ti bəman bna ratla na tliud səsoM bnA
- rira' 10 *enront but upon the upon 'H' means, 'H means, 'Hand upon the throne* of

- וַיָּאֶר אֶת־הַלְּיָלָה וִלֹא־קָרָב זָה אֶל־זָה כָּל־הַלְּיָלָה:
- 20 and it came between the army of the Egyptians and נְיבֹא בִּין | מְחַנָה מְצֵּרֹיָם וְבִין מְחַנָה יְשַׂרָאֵל וְיָהִי הָעָנן וְהַהְּשְׁרֵ the army of Israel. Thus there was the cloud with the darkness, and it cast a spell upon* the night, so that the one could not come near the other all through the night.
- הוהי Then Moses held out his arm over the sea and נָיָט מֹשָה אָת־יָדוֹ עָל־הַיָּט נִיּוֹלֶךְ יָהוֹנָה וְ אַת־הַיְּכֶּם בְּלוּוּחַ קְּדִים עָנָה כָל־הַלַּיִלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחְרָבָה וַיִּבְּקְעוּ הַמַיִם:
 - drove back the sea with a strong east wind all that night, and turned the sea into dry ground. The waters were split.
 - and the Israelites went into the sea on dry וַיִּבְאוּ בְנֵי־יִשְׂרְאֶל בְּתְוֹךְ הַיָּם בִּיָבִשָּה וְהַמִיִם לְהֶל חוֹמְה מימינם ומשמאלם:
 - ground, the waters forming a wall for them on their right and on their left.
 - אל־תוך הים:
 - 23 The Egyptians came in pursuit after them into the sea, all of Pharaoh's horses, chariots, and
- looked down upon the נְיָהיֹּ בְּאַשׁמֵרֶת הַבְּלֶּךְ וַיְשׁקְףְיְהוֹהְ אַלְּימְחָנָה מְצֵּלִים בַּעְמִידְ אָשׁ וענן ויהם את מחנה מצרים:
 - Egyptian army from a pillar of fire and cloud, and threw the Egyptian army into panic.
- 25 וַיָּסַר אָת אֹפָן מַרְכָבֹתִיו וַיְנַהֲנָהוּ בִּכְבַדֶת וַיָּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְנֶי יִשֹׂרָאֵל כִּי יְהֹוֹה נִלְחָם לָהֶם בִּמִצְרָיִם:
- [God] locked* the wheels of their chariots so that they moved forward with difficulty. And the Egyptians said, "Let us flee from the Israelites, for הוהי is fighting for them against Egypt."
- על־רכבו ועל־פַרַשיו:
- said to Moses, "Hold out your arm over הוהי said to Moses, "Hold out your arm over the sea, that the waters may come back upon the Egyptians and upon their chariots and upon their riders."
 - 127 נַיֵּט מֹשֵׂה אַת־יָדוֹ עָל־הַיָּם נַיָּשֶׁב הַיָּם לְפַנָוֹת בֹּקַר לְאֵיתְנֹוֹ ומצרים נסים לקראתו וינער יהוה את־מצרים בתוך הים:
 - Moses held out his arm over the sea, and at daybreak the sea returned to its normal state, and the Egyptians fled at its approach. But הוהי hurled the Egyptians into the sea.
 - 28 The waters turned back and covered the chariots הבאים אחביהם בים לא־נשאר בהם עד־אחד:
 - and the riders—Pharaoh's entire army that followed them into the sea; not one of them remained.
 - ומשמאלם:
 - 29 But the Israelites had marched through the sea on dry ground, the waters forming a wall for them on their right and on their left.
 - אַת־מִצְלַיִם מֵת עַל־שֹּׁפָת הַיָם:
 - ל מַנְרִים וַיָּרָא יְשׁרָאֵל מָדָר מַצְרִים וַיָּרָא יְשׁרָאֵל מָדָר מַצְרִים וַיָּרָא יְשׁרָאֵל 30 Thus הוהי Egyptians, Israel saw the Egyptians dead on the shore of the sea.
 - העם את־יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו:
 - הוהי אוני עשה יְהוּה בְּמִצְּרִים וַיִּירְאָוּ 31 And when Israel saw the wondrous power which had wielded against the Egyptians, the people feared הוהי; they had faith in הוהי and in God's servant Moses.

- לַחָם יוֹמִים שבוּ וּ אִישׁ תַחָלִיו אַל־יָצֵא אִישׁ מִמְקֹמוֹ בַּיִוֹם הַשֹּבִיעִי:
- who, having given you the הוהי who, having given you the באי כִּי־יָהוֹה נָתוָ לְכָם הַשְׁבַּת עָל־כָּן הָוּא נַתוַ לְכָם בַּיְוֹם הַשְּשׁי sabbath, therefore gives you two days' food on the sixth day. Let everyone remain in place: let no one leave the vicinity on the seventh day."

 - ינִשְּבְעִים הַשְּבְעִי: 30 So the people remained inactive on the seventh day.
 - זו אָמָרע בּוֹל לָבָן וְטַעְמֵוּ The house of Israel named it manna;* it was like כצפיחת בדבש:
 - coriander seed, white, and it tasted like wafers* in honev.
- 32 ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לִדרֹתִיכָם לִמַען ו יִראַוּ אַת־הַלַּחָם אַשַּׂר הַאַכַלִתִי אַתכַם בַּמַדבַּר בהוציאי אתכם מארץ מצרים:
- Moses said, "This is what הוהי has commanded: Let one omer of it be kept throughout the ages, in order that they may see the bread that I fed you in the wilderness when I brought you out from the land of Egypt."
- 33 וַיאמר משה אַל־אַהַרון קח צַנְצַנַת אַחַת וְתַן־שַמָה מִלְא־הָעְמֵר מַן וָהַנָּח אֹתוֹ לִפַנִי יִהֹוָה לִמְשִׁמְרֵת לִדרֹתִיכֶם:
- And Moses said to Aaron, "Take a jar, put one omer of manna in it, and place it before הוהי, to be kept throughout the ages."
- הוהי Ad commanded Moses, Aaron placed it בְּאֲשֵׁר צְּוָה יְאַרָת לְמְשֵׁמְרֵת: before the Pact,* to be kept.
- 135 ובני ישראל אכלו את־המן ארבעים שנה עד־באם אל־ארץ נושבת אַת־הַמַּן אַכָלוּ עָד־בּאָם אֵל־קצָה אַרֵץ כִּנָען:
- And the Israelites ate manna forty years, until they came to a settled land; they ate the manna until they came to the border of the land of Canaan.
 - :והַעשׁרֵית הָאַיפָה הוּא והַלשׁרַ עשׂרֵית הָאַיפָה הוּא 36 The omer is a tenth of an ephah.

- דונה אַנייִשְׁרָאָל מְמַדְּבָּר־סִין לְמַסְעִיהָם עְלִיפִי יְהוֹה from the wilderness of Sin the whole Israelite ויַחַנוֹ בַרַפִּידִים ואין מיַם לשתת העם:
 - community continued by stages as הוהי would command. They encamped at Rephidim, and there was no water for the people to drink.
- 2 וירב העם עם־משה ויאמרו תנו־לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה־תריבון עמדי מה־תנסון את־יְהוָה:
- The people guarreled with Moses. "Give us water to drink," they said; and Moses replied to them, "Why do you quarrel with me? Why do you try הוהי?"
 - ז וַיִּצְמַא שָם הַעָם לַמַיִם וַיָּלֵן הָעָם עַל־מֹשָה וַיֹּאמֵר לָמַה זָה 3 הַעַלִיתַנוּ מַמַצַלִיָם לַהָּמֵית אֹתַי ואַת־בַּנֵי ואַת־מַקנִי בַּצַמַא:
 - But the people thirsted there for water; and the people grumbled against Moses and said, "Why did you bring us up from Egypt, to kill us and our children and livestock with thirst?"
- 4 וַיִצעק משה אַל־יַהוָה לַאמר מַה אַעשה לַעם הַזָה עוד מעט וּסקלני:
 - Moses cried out to הוהי, saving, "What shall I do with this people? Before long they will be stoning
 - 5 וַיֹּאמֵר יִהוֹה אֱל־מֹשֵׂה עֲבר לִפְנֵי הַעָּם וְקָח אִתְךָ מִזְקְנֵי יְשִׁרָאֲל וּמַטַרָּ אֲשֵׂר הִכִּית בּוֹ אֲת־הַיָּאֹר קח בַּיָדְרָ וִהַלְכַתְ:
- Then הוהי said to Moses, "Pass before the people; take with you some of the elders of Israel, and take along the rod with which you struck the Nile. and set out.

- hurled into the sea. triumphed gloriously; Horse and driver He has hin. They said:I will sing to אווי. They said: will sing to The אחזה. They Then Moses and the Israelites sang this song to
- Him;The God of my father's [house], and I will 4eliverance.This is my God and I will enshrine* אי אליני אָלי is my strength and might;* He is become my strength and might; He is become my strength and might.
- וא si הוהי ביהודי איש מלחמה אוthe Warrior ב יהוה איש מלחמה יהוה פו איש מלחמה אוthe Warrior . 3
- the sea; And the pick of his officers Are drowned in
- depths like a stone. איז סיזוי מאסט אפאר The deeps covered them;They went down into the The deeps sovered them;They went down into the
- right hand, 'חוח, shatters the foe!
- up,The floods stood straight like a wall;The deeps א הבקרון אַפֶּיל נֶעֶרְמוּ לִים נִצְּבָר כְמוֹדְנֶד נוֹלְים קפְאָוּ תְהֹלִתוּ At the blast of Your nostrils the waters piled
- fill of them.I will bare my sword—My hand shall will divide the spoil; My desire shall have its froze in the heart of the sea.
- sank like lead in the majestic waters. They אפאר The sea covered them. They מו עשְׁכִּוּן בְּסָמֵוֹ יָם צֶלְלִוּ בְּעֶוֹפֶׂרֶת בְמָיִם אַדִּירִים:
- splendor, working wonders! is like You, majestic in holiness, Awesome in יהוהי, Aho is like You, יהוהי, among the celestials,* Who is like You, הוהי, among the celestials,* Who
- bewellswa ליבוֹילְיֶלְיהוֹ בְּלֶלֶמֵרוֹ אַבֶּץ: You put out Your right hand, The earth swallowed
- Your strength You guide them to Your holy abode. nitabina yayını yayını 13 In Your love You lead the people You redeemediin
- dwellers in Philistia. A The peoples hear, they tremble; Agony grips the they tremble; Agony grips the التربية البرخ بهناء نظرية وراشاء:
- Moab—trembling grips them;All the dwellers in
- cross whom You have ransomed. Your people cross over, 71711 Your people might of Your arm they are still as stone—Till آلاقظ پرخرات بینورنی زواند چزنرخ زادرغر برخرات بینورنی زواند چزنرخ زادرغر برخرات بینورنیز زواند چزنرخ زادرغر چ

- אַשִּׁירָה לִיהֹוָה בִּי־נָאָה נָאָה סָוּס וְרַכְּבָוֹ רָמֶה בַּיָּם: אַז יִשִּׂיִר־מִשֶּׁהְ וּבְּנָי יִשִּׂרָאֵל אָת־הַשִּׁירָה הַזֹּאַת לִיהֹוָה וַיֹּאַמְרָוּ לַאַמְרַ

- Pharaoh's chariots and his armyHe has cast into

- ארקלמי הקלה אכלמי ליאכלמי ליאכלמי ארקלמי ארקלמי הפאר In Your great triumph You break Your opponents;You send forth Your fury, it consumes them like straw.
- עונגמוֹעו גבג The foe said, "I will pursue, I will overtake, I אָמֶר אִוֹנֶר אָשֶׁיג אֲחִלָּק שַׂלֶל תִּמְלָאָמִו נִפְשֹׁי אָרֶיק חִרָבָי

- אמל יְהוֹנִיה עַר־יַּעְבֶר עַם־וָּוּ קַנְיִּתָּ:

- bread which 7717 has given you to eat. what it was. And Moses said to them, "That is the another, "What is it?"* -for they did not know איש אָל־אָרוֹל מַן הוֹא בֶּי לָא יָרְעָּר נֵינִייִשְׁרָאֵל נִיאמִרֹף אָישׁ אֶל־אָרוֹל מַן הוֹא בֶּי לָא יָרְעָר
- household shall fetch according to those in its to a person for as many of you as there are; each shall gather as much as it requires to eat—an omer
- אוויז איז איז איז איז איז איז איז די ויגעשריבן בני ישׂראֶל נִילִקטר המרבָה וְהַמִמְעִים: The Israelites did so, some gathering much, some
- household had gathered as much as it needed to had gathered little had no deficiency: each had gathered much had no excess, and anyone who אָר פֿעלוּר וָלָא דָיִלוּקי הַעָּרְבָּלְי וָהַבַּמְעִי בְּעָהָ אַ Bri when they measured it by the omer, anyone who
- it over until morning."
- left of it until morning, and it became infested with maggots and stank. And Moses was angry with
- one needed to eat; for when the sun grew hot, it se much as each יוקלאן הוא אמה איש הפי אָכלֶ וְ הָחַ הַשְּׁמְשׁ וְנָמָכוּ (לַלְקְנִי אַלֶּהְ בְּבָּקָר בְּבַאָר אָישׁ בְפִּי אָכִלְ וְ הָחַ הַשְּׁמֶשׁ וְנָמָכוּ
- chieftains of the community came and told Moses,
- until morning." boil; and all that is left put aside to be kept Bake what you would bake and boil what you would Tomorrow is a day of rest, a holy sabbath of ring.
- no maggots in it.

- אבי גוֹבוֹלָ בַנִּנִם הַשַּׁבְּלָּלָ בַּלְבָּלַם וֹלָא בַנִּצָשׁ. אבי גוֹבוֹלָ בַנִּנִם הַשַּׁבְּלָּלָ בַּלְבָּלַם וֹלָא בַנִּצָשׁ.
- Ilsu you iliw gnol Wost", casid to Moses הוהי had 85 וַלָּאמָר יְהוָה אֶל־מֹשֶׂה עָד־אָנָה מַאָנָהֶם לִשְׁמָר מִצְיוֹהִי וְחִוֹרוִייָי.

- This is what יחודה has commanded: Each household זֵה הַדָּבֶל אֲשֶׂר צִוּה יְהִלָּה לִלְּעָה מִלְּהָּי אָרִשְׁ
- לְנְּלְנְלָע עֹסְפָּׁרְ נִפְּׁתְּעִיּלְם אُיִתְּ לְאִׁתָּּׁר בִּאָבִילְוִ עִּלִּעוּ:
- לְכֹּגְ-אַכֹּלְוִ לְלַמֹּםוּ:
- To yns eveel eno on fel", ment of biss sesoM bnA פו וַלָּאמֶר מֹשֶׂה אֲלַהְם אִישׁ אַל־יוֹתֶר מִמֶנוּ עֶד־בִּקר:
- They paid no attention to Moses; some of them of they paid no attention to Moses; some of them of them
- of food, two omers for each; and when all the אחס איז On the sixth day they gathered double the amount בי וְיִקְיֵי וְ בָּיִים הִשִּׁשִׂי לָקְעָר לֶּשֶׁרָ שֶׁנֶי הָעָּמֶר לָאֶחֶדְ וַיִּבֹּאֹרֹ
- ordered; and it did not turn foul, and there were bes sea Bornaring, as Moses have y put it aside until morning, as Moses had be seed the right adject from the seed of the see
- e si yebot oid 'K. Eat it today, for today is 'Aran Moses said', 'K. Eat it today, for today on the 'इंग्लेट रंग त्या प्राप्त के त्या प्राप्त के प्राप्त
- the sabbath, there will be none." yea days you shall gather it; on the seventh day, yet eye shall gather it; on the seventh day.
- to gather, but they found nothing.
- refuse to obey My commandments and My teachings?

- עהדיה ניאמר משה אַלהם הוא הלהם אַשה נתן יהנה לכם לאכלה:

- ניבאש ניקצף עלהם משה:
- כַּלְ־נְשִׁיאֵי הַעֲלֵה וַיַּנִירוּ לְמִשָּׂה:
- עלגעו עָכָּם עָמִמִּמִנִיע אַגַּיעַבַּלַנ: אַת אַשֶּׁרִ-תֹּאַקְּוּ אַקּוּ וֹאַת אַשֶּׁרִ-תִּלְוּ בַּשָּׁלְוּ וֹאַעְ כַּלְ-דַּעָּלְדָּ ting m កក្រ ។ This is what is what to part of the said to them. "This is what represents"
- לא־הְיְתָה בְּוֹרָ

- מקדש אַדני כוננו יַדֵיךַ:
- 17 You will bring them and plant them in Your own תכאַמוֹ וְתִּטְלָמוֹ בְּהַרְ נַחַלְתְךָ מַכוֹן לְשַבְתְךָ פְּעַלְתְ יְהוַה mountain,The place You made to dwell in, הוהי,The sanctuary, O my lord, which Your hands established.

 - :און ימלך לעלם ועד will reign for ever and ever!
- קהם יקים נישב יהוה עלהם פרלה בתכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עלהם (בי בא סום פרלה בתכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עלהם אַת־מֵי הַיָּם וּבַנֵי יִשׂרָאֵל הַלְכִוּ בַיַּבְּשָׁה בַּתְוֹךְ הַיָּם:
 - riders, went into the sea; and הוהי turned back on them the waters of the sea; but the Israelites marched on dry ground in the midst of the sea.
- כל־הנשים אחריה בתפים ובמחלת:
- עריים הַנְבִּיאָה אֲחָוֹת אָהֶרָן אָת־הַתּף בִּיְרָה וַתַּצָאן 20 Then Miriam the prophet, Aaron's sister, picked up a hand-drum,* and all the women went out after her in dance with hand-drums.
- *And Miriam chanted for them:Sing to הוהי for He (וְתַּעוֹ לְהָם מַרְיָם שִׁירוּ לִיהוֹה כִּיינָאָה נָאָה סָוּס וַרְכְבֵּוֹ רְמָה בַּיָם:
 - has triumphed gloriously; Horse and driver He has hurled into the sea.
 - שלשת־יַמִים בַּמַדְבַר וַלֹא־מַצַאוּ מַיָם:
 - ויסע משה את־ישׂראל מים־טוּף ויצאוּ אל־מדבר־שוּר וילכוּ 22 Then Moses caused Israel to set out from the Sea of Reeds. They went on into the wilderness of Shur; they traveled three days in the wilderness and found no water.
- 23 They came to Marah, but they could not drink the קרא־שׂמה מרה:
 - water of Marah because it was bitter; that is why it was named Marah.*

 - בי מה־נשתה: מה־נשתה לאמר מה־נשתה: 24 And the people grumbled against Moses, saying, "What shall we drink?"
 - וּיִמְתְקוּ עֵץ נַיִשְלַךְּ אֶל־הַמַיִם וְיִמְתְקוּ So he cried out to הוהי showed him a הַמַיִם שַׁם שַׁם לַוֹ חַק וּמְשַׂפָט וִשַׂם נִסָהוּ:
 - piece of wood; he threw it into the water and the water became sweet. There [God] made for them a fixed rule; there they were put to the test.
- הוהי God] said, "If you will heed your God וְיֹּאמֶר אִם־שַׁמֹוֹע תַשְׁמֹע לְקוֹל | יְהוֹה אַלְהֵיךְ וְהַיְּשׁר בַּעִינִיוֹ תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל־חקיו כל־המחלה אַשׂר־שַמתי בַמצַרְיָם לא־אַשִּׁים עַלִּידָ כֵּי אַנֵי יְהוָה רפּאַדָ;
 - diligently, doing what is upright in God's sight, giving ear to God's commandments and keeping all God's laws, then I will not bring upon you any of the diseases that I brought upon the Egyptians, for I הוהי am vour healer."
- 27 וַיָבַאוּ אֵילִמָה וִשַּׁם שֹתֵים עֲשֹׁרֶה עִינִת מַיָם וִשֹּבְעִים תִמְרֵים וַיַחַנוּ־שֵׁם עַל־הַמַיִם:
- And they came to Elim, where there were twelve springs of water and seventy palm trees; and they encamped there beside the water.

- ניסעוֹ מַאַילם וַיָבֹאוּ כַּלִיעָדָת בּנִי־יִשׁרָאַל אַל־מּדְבַּר־סין אַשַּׁר 1 Setting out from Elim, the whole Israelite בין־אֵילִם וּבִין סִינִי בּחַמשָה עשר יום לַחִבש הַשְּנִי לְצֵאתַם מַאָרֵץ
- community came to the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departure from the land of Egypt.

- וילינו([נְּלוֹעָהוֹ בְּנִי־יִשְׂרָאֵל עָל־מֹשָׁה וְעָל־אָהֵרוֹ בְּמַדְבָּר: (בֹּל־עָדֶת בְּנַ־־יָשֶׁרָאֵל עָל־מֹשָׁה וְעָל־אָהֵרוֹ בְמַדְבָּר: grumbled against Moses and Aaron.
- 3 וַיֹּאמְרוֹ אֱלֶהֶם בַּנֵי יִשֹׁרָאֵל מִי־יִתֹן מוֹתְנוּ בַיִּד־יִהוֹה בָּאֶרֵץ מְצֵּרְיִם בשבתנו על־סִיר הַבְּשַׂר בַּאָכַלָנוּ לַחֵם לַשַׂבַע כִּי־הוֹצַאתם אתנוּ אַל־הַמִּדְבַּר הַוָּה לְהָמֵית אֶת־כָּל־הַקּהָל הַזָּה בַּרָעָב:
 - The Israelites said to them, "If only we had died by the hand of הוהי in the land of Egypt, when we sat by the fleshpots, when we ate our fill of bread! For you have brought us out into this wilderness to starve this whole congregation to death."
- 4 וַיָּאמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מְן־הַשַּׁמִים וַיָּצְׂא הָעָם ולקטוֹ הַבַר־יִוֹם בִּיוֹמוֹ לִמַעוֹ אַנַסְנוּ הַיַּלַךְ בַתוֹרַתִי אִם־לֹא:
 - And הוהי said to Moses, "I will rain down bread for you from the sky, and the people shall go out and gather each day that day's portion—that I may thus test them, to see whether they will follow My instructions or not.

But on the sixth day, when they apportion what

- 5 והַיָה בַּיִּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֶת אֲשֶר־יָבִיאוּ וְהְיָה מִשְׁלֶה עָל אַשר־יִלְקטוּ יִוֹם | יִוֹם:
 - they have brought in, it shall prove to be double the amount they gather each day."
- וַיָּאמֵר מֹשֵׁהֹ וַאָהַרֹּן אַל־כַּל־בַּנֵי יִשֹׁרָאַל עַרֶב וַיִּדַעתַּם כַּי יָהוַה הוציא אַתכם מאַרץ מצרים:
- So Moses and Aaron said to all the Israelites, "By evening you shall know it was הוהי who brought you out from the land of Egypt: and in the morning you shall behold the Presence*

of הוהי, because [God] has heard your grumblings

- 7 וּבֿקר וּרִאִיתֵם אַת־כָּבִוֹד יְהוֹה בִּשְׂמִעוֹ אַת־תַלַנֹתִיכֵם עַל־יִהוֹה וְנַחְנוּ מָה כֵּי)תלונו(]תַלִּינוּ[עַלֵּינוּ:
 - grumble against us? וַיָּאמֶר מֹשָׂה בַּתַת יָהוָה לְכָם בַּעָרֵב בַשֵּׁר לָאֵכֹל וַלְחֵם בַּבּּקר לשבע בשמע יהוה את־תלנתיכם אשר־אתם מלינם עליו ונחנו

מה לא־עלִינוּ תלנתיכם כִּי על־יִהוָה:

Since it is הוהי." Moses continued, "who will give you flesh to eat in the evening and bread in the morning to the full—because הוהי has heard the grumblings you utter—what is our part? Your grumbling is against הוהי, not against us!"

against הוהי. For who are we that you should

- וַיָּאמֵר מֹשָה אֵל־אָהַרֹן אֲמֹר אֵל־כַּל־עָדַת בַּנִי יִשַׂרָאֵל קַרְבַוּ לְפַנֵי יהוה כי שמע את תלנתיכם:
- Then Moses said to Aaron, "Say to the whole Israelite community: Advance toward הוהי, who has heard your grumbling."
- וָהַנָּהֹ כַּבַּוֹד יָהֹוֹה נָרָאָה בַּענָן:
- 10 And as Aaron spoke to the whole Israelite וַיְהַיִּ כְּדָבֶּר אַהֲרֹן אֶל־כָּל־עֲדָת בַּנְי־יִשׂרְאֵל וַיִּפְנָוּ אֶל־הַמִדְבֶּר community, they turned toward the wilderness, and there, in a cloud, appeared the Presence of הוהי.
 - :spoke to Moses הוהי 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱל־מֹשֶׁה לֵּאמִר:
- שמעתי אַת־תלוּנת בני ישראל הַבּר אַלהם לאמר בין הערבים 12 "I have heard the grumbling of the Israelites. תאכלו בשלר ובבקר תשבעו־לְחֶם וִידַעְתֶּם כֵי אֲנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
- Speak to them and say: By evening you shall eat flesh, and in the morning you shall have your fill of bread: and you shall know that I הוהי am your
- 13 נִיהַי בַּעֶּרֶב וַתְּעָל הַשַּׁלָו וַתְכָס אֲת־הַמַחֵנָה וּבַבֿקר הִיְתָה שַׁכְבַת הַעַל סביב למחנה:
- 14 When the fall of dew lifted, there, over the וְתְעל שַׁכְבֶּת הַטֵּל וְהַנֵּה עִל־פַנִי הַמִּדְבַּר דָּק מְחַפְלֵּס הָק כְּפְכּר surface of the wilderness, lay a fine and flaky :על־הַאַרֵץ substance, as fine as frost on the ground.
- In the evening quail appeared and covered the camp; in the morning there was a fall of dew about the camp.